

Tere tulemast Umeåsse – Euroopa 2014. aasta kultuuripealinna

Projektiga „*Future Flows Through Us*” („Tulevik voolab meist läbi”) annab Umeå märku sellest, mis meid ülejäänud kultuuripealinna-aasta jooksul ees ootab. Sadu üritusi: festivalid, lavakunst, ooperid, kirjandus, film, muusika, kunst, käsitöö, sport ja palju muud.

Euroopa Komisjon on määranud Umeå 2014. aasta Euroopa kultuuripealinnaks. ELi eesmärk on peegeldada kultuuripealinnade kaudu kultuuride paljusust, ergutada vahetust ja äratada huvi Euroopa kultuurilise rikkuse vastu. Esimene kultuuripealinn oli Ateena Kreekast aastal 1985. Nüüd valitakse kultuuripealinnadeks kaks linna aastas ning 2014. aastal on valitud selleks ka Riia Lätist.

Umeå valiti tänu püüdlusele muuta linn ja Põhja-Rootsi Euroopas nähtavamaks ning et kasutada kultuuri regionaalse arengu motivaatorina. Tähelepanu keskpunktis on Umeå, kuid projekti on kaasatud ka paljud teised sama piirkonna linnad.

Kaskede linn

Umeå asub Västerbotteni maakonnas Põhja-Rootsis ning seal elab umbes 118 000 elanikku. Linnas on palju vabaõhualasid ning kogu linn on looduslähedane. Umeå piirkonnas on randu, järvesid, metsaalasid ja terviseradasid ning talvisel ajal suusaradasid ja suusamägesid. Umeå elanikud sõidavad jalgrattaga, kuna vahemaad on lühikesed ning peaaegu igal pool on jalgrattateed.

1888. aastal hävitas tulekahju suurema osa Umeåst. Kui linn taas üles ehitati, istutati tänavate äärde kased, et need takistaksid tule levikut. See tõttu kutsutakse Umeå't kaskede linnaks.

Rikas kultuurielu

Umeå ülikool on üks suurimaid Rootsis ning seal on tudengeid, õppejõudusid ning teadustöötajaid kogu maailmast. Tänu paljudele tudengitele on Umeå elanikkonna keskmine vanus madal. Jõe Umeälven ääres on kunstnike linnak, kus korraldatakse disaini, kunsti ja arhitektuuri erinäitusi.

Samuti on seal ka muuseum Bildmuseet, mis on tuntud nüüdisaegse kunsti poolest.

Umeå's on rikas kultuurielu, seal on teatreid, muuseume ja muusikat. Linnas asub ka Norrlandsoperan – Norrlandi ooper. Igal aasta peetakse Umeå's paljusid rahvusvahelisi kultuurfestivale ning kultuuriühingud on väga aktiivsed. Umeå's on palju bände ning mitu neist on saavutanud rahvusvahelist edu.

Koosloomine

Umeå kultuuripealinna-aasta programm on jagatud saami kalendriaasta järgi kaheksaks aastajaks. Saamid on ELi ainus põlisrahvas ning Umeå on osa Sápmist, Saamimaast.

Koosloomine on Umeå kui kultuuripealinna jaoks oluline märksõna. Kõik, kes tahavad osaleda, saavad seda teha ja programmiaasta eri projektidega täita. 2014. aasta jooksul toimuvaid üritusi korraldavad ühendused, organisatsioonid, kultuuriasutused ja muud ettevõtjad, kes saavad toetust projektist Umeå2014. See tagab, et paljud kultuuripealinna projektidest jätkuvad ka peale 2014. aastat.

Kultuuripealinna projekt on osa pikaajalisest linna arenguplaanist – nii kultuuriliselt kui ka sotsiaalselt –, et luua uusi kohtumispaiku, võrgustikke, rahvusvahelist koostööd ja võimalusi.

Veebilehel www.umea2014.se on saadaval kogu kultuuripealinna-aasta programm rootsi ja inglise keeles.